

DVADESETA OBLJETNICA SMRTI
 JOSIPA LEONARDA TANDARIĆA
 (1986. – 2006.)

U Kotarima kraj Samobora, rodnom mjestu Josipa Leonarda Tandarića, dana 20. siječnja 2006. godine obilježena je 20. obljetnica smrti (1986.-2006.) istaknutoga hrvatskoga franjevca glagoljaša i slavista, znanstvenoga suradnika Staroslavenskog instituta. Na misi zadušnici su prisustvovali suradnici Staroslavenskoga instituta, koji su obilježavanje organizirali, franjevci trećoreci glagoljaši iz samostana Sv. Franje Ksaverskoga u Zagrebu i samostana Sv. Franje Asiškoga iz Odre te rodbina i mještani. U crkvi Sv. Leonarda svetu misu na staroslavenskom jeziku služio je Anđelko Badurina, povjesničar umjetnosti i Tandarićev bliski prijatelj, uz koncelebraciju subraće. Osobe i djela fra Josipa Leonarda Tandarića, znamenitoga glagoljaša, prisjetili su se ljudi koji su s njim živjeli i radili, a sve prisutne pozdravila je ravnateljica Staroslavenskoga instituta Marica Čunčić.

Sjećanje na uzoran ljudski i znanstveni lik i djelo Josipa Leonarda Tandarića iznijela je Anica Nazor prisjećajući se njegove zauzetosti i ljubavi

prema glagoljaštvu. Tandarićev dodir s glagoljaštvom započeo je već u djetinjstvu (1946.), u vrijeme kada je iz Kotara, gdje je ministrirao glagoljašu Marku Japundžiću, došao u sjemenište na Ksaver u Zagreb. Sa Staroslavenskim institutom počeo je surađivati 1959. godine na ekscerpiranju izvora za *Rječnik crkvenoslavenskoga jezika hrvatske redakcije*. Za stalno se zaposlio 1973. nakon završenoga studija teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu i kroatistike na Filozofskom fakultetu. Pohađao je i tečajeve glagoljske i ćirilske paleografije i arhivistike. Tandarićeva su istraživanja usredotočena na fundamentalna pitanja hrvatskoga glagolizma: ritual, homilijar, evanđelistar, glagoljske prvotiske, *Rječnik crkvenoslavenskoga jezika hrvatske redakcije*. Magistrirao je 1973. godine radom *Jezik sekvencija u hrvatskoglagoljskim misalima*. Za doktorsku disertaciju o glagoljaškom ritualu, Tandarić je eruirao sve glagoljske tekstove rituala u svim danas poznatim liturgijskim knjigama i zbornicima, među kojima je neke prvi put zabilježio. Na temelju

toga priredio je bibliografiju hrvatsko-glagoljskoga rituala. Utvrdio je da neki hrvatskoglagoljski ritualni tekstovi potječu iz prvoga razdoblja slavenske pismenosti: molitva za blagoslov jela na Uskrs, molitve uz blagoslov kuće i molitve prigodom prvoga striženja kose, jer su prepisani iz staroslavenskih matica srodnih *Sinajskom euhologiju*. A. Nazor je na koncu istaknula: »Glagoljaštvom je prožet i ispunjen sav Tandarićev rad. Sa suzdržanom ljubavlju, ali sa strašću franjevca trećoreca glagoljaša i istančanog slavista, ulazio je u najdublje slojeve glagoljskih tekstova i otkrivao u njima niti koje hrvatski glagolizam vežu sa samim počecima slavenske pismenosti i istodobno je u njima pronalazio vlastite, autohtone crte. Glagolizam je za nj značio i sam život. Čak i onda kad je u doslovnom smislu riječi bio vezan uz bolesničku postelju živo se zanimao za sve ono što se zbivalo u Metodijevoj

(1985.) godini i za sve što se događalo u njegovu Staroslavenskom institutu, u kojemu su ga svi voljeli i poštovali.«¹

U ime franjevaca trećoredaca glagoljaša kratko sjećanje iz učeničkih dana u Odri iznio je provincijal fra Ivan Paponja.

Na kraju ove komemoracije potekla je inicijativa da se na crkvu Sv. Leonarda postavi spomen-ploča u znak sjećanja na Josipa Leonarda Tandarića (1935.-1986.).

Tako je obilježena dvadeseta obljetnica smrti Biserke Gabar i Josipa Leonarda Tandarića, dvoje prerano preminulih znamenitih hrvatskih znanstvenika, stožernih članova Staroslavenskoga instituta, upravo onako kako su i živjeli, skromno, premda njihovo djelo i ljudski lik zaslužuju mnogo više.

MARINKA ŠIMIĆ

¹ NAZOR, A., In memoriam: Josip Tandarić (1935.-1986.). Bibliografija znanstvenih i stručnih radova Josipa Tandarića, *Slovo* 36, 227-238; *Vjesnik franjevaca trećoredaca* 1, 43/2006., 11.